

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pásztor Pál ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Havasi Ügyvédi Iroda (fél címe 1; ügyintéző: dr. Havasi József ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. május 22-én kelt 74.G.40.797/2016/35. számú végzésével kijavított 2017. május 11-én kelt 74.G.40.797/2016/34. számú ítélete ellen a felperes 36. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére fizetendő 117.205 (száztizenhétezer-kétszázöt) forint díjra vonatkozó rendelkezését azzal a figyelmeztetéssel látja el, hogy a felperes költségjegyzési joga folytán meg nem fizetett díjat végrehajtási költségként kell behajtani;

az elsőfokú ítélet perkölségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja, és a felperes által az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat (.....) forint + áfa összegről(.....) forint + áfa összegre, az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illetéket összegét 189.205 (száznolcvankilencezer-kétszázöt) forintról (.....) forintra leszállítja;

egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára az állam javára fizessen meg (.....) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes forint és járulékai megfizetése iránt indított keresetet az alperessel szemben. Kereseti kérelmét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4. § (1) és (4) bekezdéseire, az 5. § (1)-(2) bekezdéseire, a 203. § (1)-(2) bekezdéseire, a 339. § (1) bekezdésére, a 361. § (1) bekezdésére, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (2)-(3) bekezdéseire, az 50. § (1)-(2) bekezdéseire (a korábbi 54. §-ára), a 68. § (1)-(3) bekezdéseire és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 93. § (1)-(2) bekezdéseire alapította. Előadta, hogy a perben nem álló B.-É.-S. Kft. (a továbbiakban: engedményező) a Ptk. 328. § (1) bekezdése alapján a felperesre engedményezte az időközben megszűnt D. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-vel (korábbi nevén-... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.) szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt (ügyszám) számú perben meghozott jogerős ítélet alapján fennálló követelését.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a számú végzésével kijavított-én kelt számú ítéletével a felperes összes kereseti kérelmét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek forint + áfa összegű alperesi ügyvédi munkadíjat és az ítélet jogerőre emelkedését követő 10 napon belül a Magyar Országos Közjegyzői Kamarának (a továbbiakban: MOKK) forint eljárási díjat, valamint az államnak külön felhívásra 189.205 forint kereseti illetéket.

Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes engedményesként lépett fel az alperessel szemben, azonban több olyan körülményre is hivatkozott, amely nem kapcsolódik az engedményezéssel megszerzett követeléshez, azonban csak a jogerős ítéletben megállapított és a felperesre engedményezett követelés vehető figyelembe. Az adós tulajdonában állt ingatlan, valamint az alperes üzletrészárságának átruházása az engedményezési szerződéssel nem áll kapcsolatban. A Ptk. 203. §-ra alapított kérelem tekintetében a felperes nem ismertette, hogy ki az a harmadik személy, akinek a kielégítési alapját elvonták, és nem jelölte meg pontosan azt sem, hogy az alperes mint a cég tulajdonosa miként vonta el a keresetben érvényesített követelés fedezetét. Nem tett konkrét tényállítást arra sem, hogy a Ptk. 230. § (2) bekezdése miként kötődik a felek jogviszonyához. A vállalkozási szerződés alapján fennálló követelésre tekintettel a jogalap nélküli gazdagodás szabályai nem értelmezhetők, a Ptk. 361. §-a a felek jogviszonyában nem alkalmazható. A felperes a Ptk. 339. §-ban fennállt törvényi tényállási elemeket nem bizonyította, a Gt. 30. §-a pedig azért nem alkalmazható, mert az alperes nem társaság és a társaságnak okozott kár nem értelmezhető. A vezető tisztségviselővel szembeni igény csak a jogszabály által meghatározott rendben és határidőn belül érvényesíthető. A Gt. 50. §-ára és 68. §-ára alapított kérelem tekintetében a felperes nem ismertette, hogy azoknak milyen ki nem elégített követelés az alapja. Mindezek miatt a keresetet elutasította, és a kereseti kérelemben előadottak hiányosságai miatt a felperes személyes meghallgatását, továbbá a felperes által indítványozott tanúk kihallgatását mellőzte.

A perköltségről a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján döntött. A felperes által megjelölt egyes jogszabályi rendelkezések alapján a pertárgy értéket a tárgyi keresethalmazatra figyelemmel állapította meg 5.106.833 forintban, és ennek alapulvételével határozta meg az ügyvédi munkadíjat is. A felperes a fizetési meghagyásos eljárásban költségfeljegyzési jogban részesült, ezért a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 48. §-a szerinti költségkedvezmény esetén a perré alakult eljárásban a bíróság kötelezte a költségkedvezmény folytán meg nem fizetett díjnak a MOKK részére való megfizetésére, amelyet végrehajtási költségként kell behajtani. Erre tekintettel a 24/2010. (V.7.) IRM rendelet 9. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a MOKK-nak fizetendő és végrehajtási költségként behajtandó 117.205 forint eljárási díjról. Az elsőfokú ítélet szerint az illeték mértéke az 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése, a 39. § (1) bekezdése és a (3) bekezdése b) pontja, a 38. § (1) bekezdése és 59. § (1) bekezdése alapján 306.410 forint, amelyből az elsőfokú bíróság levonta a 117.205 forint fizetési meghagyásos eljárási díjat, és mindezek különbözetének megfizetésére kötelezte a felperest.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen annak megváltoztatásával keresetének teljesítését, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, és helytelenül mellőzte a bizonyítás lefolytatását. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem terjesztett elő megállapítási keresetet. Idézte a Ptk. 234. § (2) bekezdését, és kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Ptk. 329. § (1) bekezdését. A per alapja az a tény, hogy az adós az előzményi eljárásban meghozott jogerős ítélet teljesítésére nem volt képes, és működésének szabálytalansága miatt a céget megszüntették. Az alperes egy működésképtelen céget adott el. A felperes igazolta, hogy az adós 2005-ig adott le szabályos mérleget, azt követően semmilyen adatot nem közölt, és tény, hogy az alperes mint ügyvezető a 2006. évi tevékenységről szóló mérleg benyújtását elmulasztotta. Bármely

hitelező jogosult annak vizsgálatát kezdeményezni, hogy a cég miért nem teljesíti a fizetési kötelezettségét. Az alperes mint ügyvezető kiürítette a céget és az adós ingatlanát is eladta. Állította, hogy mindkét szerződés (az adásvételi és az üzletrész átruházási) színlelt és részben semmis. Ezért kérte az üzletrész vevőinek tanúkenti kihallgatását. A keresetét a perben érvényesített jogerős ítéletben foglalt követelés fedezetének elvonása miatt indította, amelyet a Gt. 30. § (2)-(3) bekezdéseire alapított. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, miért nem releváns a Ctv. 93. § (1)-(2) bekezdéseire alapított igény.

Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen állapította meg, mert az ügyvezető ellen indított eljárásban az illetéket a meg nem határozható perérték alapján kell meghatározni. Hivatkozott az 1/2013. (II.28.) Polgári jogegységi határozatra (a továbbiakban: PJE). A keresetben előforduló (kérem megállapítani) szófordulatnak nincs jelentősége, mert a felperes minden esetben konkrét összegben jelölte meg a kereseti követelését, ezért törvénysértő a pertárgy értékét kétszer ...forinttal megemelni. A perköltség megállapítása egyébként is eltúlzott, mert ahhoz vizsgálnia kell az elvégzett ügyvédi tevékenységet. Külön törvénysértő a közjegyző által megállapított költségigény, mert a pertárgy értéke ebben az esetben sem határozható meg. A felperest a közjegyző javára megállapított teljes eljárásra kiterjedő teljes személyes költségmentesség illeti meg, ezért fellebbezési illetéket nem rótt le.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt tényállást azzal egészíti ki, hogy az adós ellen megindított törvényességi felügyeleti eljárásban a Pest Megyei Bíróság mint Cégbíróság (a továbbiakban: cégbíróság) a-án kelt számú végzésével a Ctv. 90. § (1) bekezdése alapján az adós megszüntetése iránti eljárást megindította, majd a-én kelt-én jogerőre emelkedett számú végzéssel az adóst-ei hatállyal törölte a cégnyilvántartásból.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével a tényállás fentiek szerinti kiegészítése mellett az alábbi indokok miatt értett egyet.

A Ptk. 328. § (1) bekezdésében szabályozott engedményezés tárgya a jogosult és a kötelezett között fennálló jogviszonyból eredő követelés, és az engedményes a jogosulttól származtatott jogon érvényesíthet jogot a kötelezettel szemben. Az engedményesnek a kötelezettel szemben fennálló kötelmi jogosultságait az alapjogviszonyból eredő követelés határozza meg, így az engedményezőtől származtatott jogon nem illeti meg több jogosultság, mint amennyivel az engedményező az alapjogviszonyból eredően rendelkezett. A Pesti Központi Kerületi Bíróság számú jogerős ítélete alapján az engedményező az adóssal szemben vállalkozói díj követelésére vált jogosulttá, míg a jelen perben a felperes mint engedményes az adós korábbi törvényes képviselőjének, illetőleg tagjának marasztalását kérte a jogerős ítélettel azonos összegben.

Az engedményezési szerződés alapjául szolgáló jogviszonyban az engedményes vállalkozási (építési) szerződés teljesítése iránt érvényesített jogot az adóssal mint megrendelővel szemben, és a becsatolt engedményezési szerződés szerint az engedményezett követelés hatálya kártérítési jogviszonyból eredő követelésre nem terjedt ki. A felperes sem az alapjogviszony, sem az engedményezés ténybeli alapján nem adott elő kárkötelmet keletkeztető olyan tényeket, amelyből

eredően az a következtetés vonható le, hogy az alperessel szemben az adós, illetőleg ügyvezetőjének magatartása alapján az engedményezővel szemben jogosult kártérítés követelésére, így az engedményezőtől származtatott jogon a felperest nem illeti meg a jogosultság kártérítés követelésére. Mindezek miatt a felperesnek a Ptk. 339. §-a és a Gt. 30. § (1) bekezdésére alapított követelései nem alaposak. Az elsőfokú bíróság ugyanezekből az okokból helyesen állapította meg, hogy a felek jogviszonyában a Ptk. 361. §-a sem alkalmazható. A Gt. 30. § (2) bekezdése az ügyvezető és a társaság közötti kártérítési jogviszonyt szabályozza, amely a jelen perbeli követelésre ugyancsak nem irányadó.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a Ptk. 203. §-hoz kapcsolódóan a felperes a kereseti kérelmét a jogérvényesítéshez szükséges módon nem adta elő. A felperes marasztalás iránti keresetet indított az alperessel szemben. A szerződés relatív hatálytalanságának az a jogkövetkezménye, hogy a szerződés harmadik személlyel szemben hatálytalan, és a szerződéssel átruházott vagyontárgyból a jogosult a követelésének erejéig kielégítést kereshet. A felperes azonban ennek megfelelő tartalommal keresetet nem terjesztett elő, kérelme az alperes közvetlen marasztalására irányult, és a vevőket (harmadik személyeket) sem vonta perbe. Mindezek alapján keresetének ez a része az alperessel szemben már saját tartalma alapján sem teljesíthető. Erre tekintettel szükségtelen volt annak további vizsgálata, hogy a felperes az alperessel mint az adós volt tagjával, illetőleg ügyvezetőjével szemben a Ptk. 203. §-a szerint mennyiben érvényesíthet jogot. A perben nem álló személyekkel megkötött szerződések érvénytelenségének jogkövetkezményei a Ptk. 237. §-a szerint az alperes marasztalásához ugyancsak nem vezethetnek, ezért a fellebbezésnek az üzletrész, illetőleg az ingatlan adásvételi szerződés semmisségére utaló része az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset teljesítésére szintén nem szolgáltat ténybeli és jogi alapot.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a továbbiakban a Gt. és a Ctv. felelősségättörést tartalmazó szabályaira alapított kérelmeket vizsgálta.

A jogosult a vállalkozói díj iránti követelését a 2011. május 10-én aláírt szerződéssel a felperesre engedményezte. Az engedményezéssel az engedményes a régi jogosult helyébe lép, és az engedményezésről való értesítéssel az engedményező a kötelezettel szemben a követelést már nem érvényesítheti [Ptk. 328. § (3)-(4) bekezdése és a 329. § (1) bekezdés], ezáltal az engedményező igényérvényesítésének lehetőségei a kötelezettel szemben megszűntek. Ebből következően a felperest az engedményezett követelés megszerzésével az engedményezés tárgyát képező jogviszony keretein belül azok a jogok is megilletik, amelyek a korlátozott felelősség áttörésével kapcsolatos szabályozásra tekintettel a vállalkozási (építési) szerződés alapján az engedményezőt megillették volna abban az esetben, ha a követelését nem ruházza át.

A másodfokú bíróság azonban egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy a felperes a Gt. 50. §-ra alapított követelésénél nem adta elő a kérelem elbírálásához szükséges mértékben az érvényesített jog alapjául szolgáló tényeket. A felperes az elsőfokú eljárásban valamennyi kereseti követelésének alapjaként az üzletrész átruházási szerződés megkötését, valamint az ingatlan eladását jelölte meg, amelyhez további értékelhető tényeket nem jelölt meg. Nem adta elő, hogy az alperes az adós elkülönült jogi személyiségével a felperes, illetőleg jogelődjének rovására milyen módon élt vissza, az üzletrész átruházási szerződés megkötése, valamint az ingatlan eladása miként kapcsolódik a követelések behajthatatlanságához, kizárólag azt hangsúlyozta, hogy az alperes a társaság mérlegét nem adta le a cégbíróságnak. Az üzletrész átruházása a társaság vagyoni helyzetét önmagában nem érinti, míg a felperes nem tett tényelőadást arra, hogy az ingatlant a társaság milyen vételárért értékesítette, és ez a szerződés a társaság

vagyonát milyen mértékben és milyen indokok miatt csökkentette, illetőleg a felperes követelésének behajthatóságát pontosan milyen okból akadályozta meg.

Az alperes az üzletrészt már 2007-ben eladta, így a társaság 2011. október 22-ei megszűnésével nem állhat fent semmilyen kötelezettsége a felosztott társasági vagyonból jutó rész erejéig, ezért a felek jogviszonyában a Gt. 68. § (3) bekezdése sem alkalmazható.

A felperes a fellebbezésében arra helytállóan hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem adta magyarázatát annak, hogy a Ctv. 93. § (1)-(2) bekezdéseire alapított kérelmet milyen indokok miatt utasította el, ezért az ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt tartalmi követelményeknek nem minden tekintetben felel meg. Az eljárási szabályok előzőek szerinti megsértése azonban nem ad alapot az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján, mert a kérelem elbírálásához szükséges valamennyi adat rendelkezésre áll, ezért az elsőfokú tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése szükségtelen.

A Ctv. 93. § (1) bekezdése szerint – egyéb feltételek mellett – a bíróság a megszüntetési eljárás megindításakor még fennálló tagsági jogviszonnyal rendelkező tag korlátlan felelősségét állapíthatja meg a cég ki nem elégített tartozásáért. Ez a rendelkezés azonban nem alapítja meg annak a volt tagnak a korlátlan felelősségét, aki a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez a magatartásával nem járulhatott hozzá. Az alperes tagsági jogviszonya a megszüntetési eljárás megindítása előtt megszűnt, ezért a Ctv. 93. § (1) bekezdésében írt törvényi tényállás alapján a korlátlan felelőssége nem állhat fenn.

A Ctv. 93. § (2) bekezdésben írt korlátlan felelősség – egyéb feltételek mellett – akkor állapítható meg, ha a megszüntetési eljárás megindulása és a volt tag üzletrészenek átruházása között nem telt el három év, mert ez a rendelkezés csak arra az esetre irányadó, ha a volt tag a megszüntetési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át a részesedését. A jelen esetben az alperes 2007. március 12-én adta el az üzletrészt, míg a cégnyilvántartás adatai szerint a cégbíróság az adóssal szemben több mint három évvel később (2011. február 16.) indította el a megszüntetése eljárást. Mindezek alapján az adós ki nem elégített kötelezettségeiért az alperes a Ctv. 93. § (2) bekezdése értelmében sem felel korlátlanul.

Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján a kereset elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a felperes további bizonyítási indítványait mint szükségtelent a Pp. 3. § (4) bekezdésének okszerű alkalmazásával mellőzte, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. § (3) bekezdésében írt feltételei sem álltak fenn.

A kifejtett indokok alapján a felperest az alperessel szemben érvényesített jog az általa megjelölt ténybeli és jogi alapokon nem illeti meg, így a másodfokú bíróság a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a fizetési meghagyásos eljárásban megállapított közjegyzői díj megfizetéséről a felperes pervesztességére tekintettel az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával rendelkezett. A az Fmhtv.-nek a fizetési meghagyás benyújtásakor (2015. szeptember 28.) hatályban volt 48. § (1) bekezdése alapján a közjegyző a felperest személyes költségfeljegyzési jogban részesítette, amely a 48. § (2) bekezdés értelmében csak az eljárási díj előlegezése, és nem annak viselése alól mentesít. Az Fmhtv. 48. § (2) bekezdése alapján a fél részben vagy egészben mentes az eljárási díj előlegezése, valamint a közjegyző határozata ellen előterjesztett fellebbezés és az

ellentmondás folytán perré alakult eljárás illetékének viselése alól, amely az Fmhtv. 48. § (3) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 86. § (2)-(3) bekezdései alapján kiterjed a per egész tartamára, így az első- és másodfokú peres eljárásra is. A felperes a perben további költségkedvezmény engedélyezése iránti kérelmet (személyes költségmentesség) nem terjesztett elő, ezért az első- és másodfokú eljárásban pervesztessége esetén a költségfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett és az állam által előlegezett eljárási illetéket köteles az államnak megfizetni.

A 24/2010. (V.7.) IRM 9. § (2) bekezdése értelmében a közjegyzői díjnak a végrehajtási költségként történő behajtásról szóló figyelmeztetést a felhívást tartalmazó rendelkezéssel kell közölni. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének ezt a rendelkezését ennek megfelelően pontosította.

A másodfokú bíróság a pertárgy értékének meghatározásában nem értett egyet az elsőfokú bírósággal. A felperes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtásától kezdődően a tárgyalás berekesztéséig a követelését 3.906.833 forint és járulékaiban jelölte meg, marasztalás iránti keresetét különböző ténybeli és jogi alapon mindvégig ugyanebben az összegben tartotta fenn. A Pp. 24. § (1) bekezdése értelmében a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó, ezért a keresettel érvényesített követelés, így a pertárgy értéke is a marasztalási összeggel egyezik meg. A felperes az egyes kérelmekhez fűzött megállapítási kérelmeit kétségtelenül ellentmondásos tartalommal, de valójában a marasztalás iránti keresetének indokai körében terjesztette elő, amelyek külön ítéleti rendelkezést igénylő valóságos tárgyi keresethalmazatot alkotó további kérelemként nem értelmezhetőek. Ebből következően a másodfokú bíróság a Pp. 24. §-ának alkalmazásával a pertárgy értékét 3.906.833 forintban állapította meg, és mindehhez képest a felperes által az alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjként felmerült perköltség, és az államnak fizetendő elsőfokú illeték összegét a 32/2003. (VIII.24.) IM rend. 3. § (2) bekezdés a) pontja és az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdésére tekintettel leszállította.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a fent már kifejtett indokok alapján köteles a költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az államnak megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság forint pertárgy érték alapulvételével az Itv. 46. § (1) bekezdésének alkalmazásával annak 8%-ában állapította meg. Az alperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett, a tárgyaláson nem jelent meg, így részéről számításba vehető másodfokú perköltség sem merült fel, ezért erről a másodfokú bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2018. március 21.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

. Bleier Judit s.k.. Pusztai Anita s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő